

አትጠገብን ያስታውሰኝ ፎቶ!

አትጠገብ ግን ማን ናት?

ፀሐፊ- ጌታ በለጠ ደበበ (ደብረ ማርቆስ፣ጎጃም)

.....

ከአባታችን ርስት አምሃራ ሳይንት፣ ከእናታችን ቅዬ እና ተወልደን ከአደግንበት እነብሴ ሳር ምድር መካከል ከሚገኘው ከታላቁ የግዮን ወንዝ ላይ እንገኛለን። ጥንት ዕለት ከአያቶቻችን መንደር (ዶግስ፣ ባቸታ፣ ቆተት እና ደንሳ) ለመዝለቅ ብናስብ ይኼንን የግዮን ወንዝ በዋና መሻገር ግዴታ ነበር። ግዮንን ያልደፈረ፣ ጉልበቱ የደከመበት፣ የዋና ችሎታውን ሳያጣ የግዮን ወንዝ መገማሸር ያስደነገጠው ቢኖር የልምድ አሻጋሪ ይመደብለታል። አሻጋሪው በቀርበታ (አቁማዳ)፣ ቀሃ ወይም ሌባ ገመድ በተባለ የእንጨት ዘር ታግዞ ያሻግርሃል። የጎጃም ዘመዶቹ የናፈቁት ሳይንቴ ሁሉ ዳገቱን መውጣት፣ ቁልቁሉን መውረድ፣ ከዚያም ግርማ ሞገሱ የሚያስፈራውን የግዮን ወንዝ መጋፈጥ ይጠበቅበት ነበር። ዕድል ፊቷን ካዞረችብህ አንድም አለ። አሁን ይኼ ሁሉ እንግልት የለም። በመኪና" መሰስ" ብሎ መሻገር ነው። ጊዜ ደግ ነው።

እኔ ካለሁበት ቦታ (ወደ ታች) በጥቂት ኪሎሜትሮች ርቀት ላይ ከጎጃም ደጋማው ክፍል የሚነሳው የጭዬ ወንዝ ለታላቅ ወንድሙ ግዮን የሚገባበት እና ተገናኝተው በአንድነት መፍሰስ የሚጀምሩበት መልካ (ሸጋገሪያ) ይገኛል። መጠሪያው አረፋሚት መልካ ነው። ከአረፋሚት ዝቅ ስትል የበላይ ዘመዶች (ሶማዎች) ወደ አምሃራ ሳይንት የሚሻገሩባቸው ብዙ መልካዎች ይገኛሉ። መልካ ሰብሪ እና ቁርቁራ ዋና ዋናዎች ናቸው። በእነዚህ እና

ሌሎችም መልካዎች አርበኛው በላይ ዘለቀ ከጎጃም ሳይንት -ከሳይንት ጎጃም ስለሕዝብ እና ነፃነት ሲሉ ተመላልሰውበታል። አርበኛው በላይ እና የትግል ጓዶቹ በአንድ ወቅት መካነ ሰላም አካባቢ ሰፍሮ የነበረን የጣሊያን ጦር በተኛበት እሳት በመለኮስ የዘረፉትን ዘርፈው፤ የገደሉትን ገድለው ጠላት ከአካባቢው እንዲርቅ አድርገዋል።

ይኼ የግዮን ወንዝ ከብዙ የታሪክ ክስተቶች ጋር አብሮ የሚነሳ ነው። በ9ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የዮዲት ጉዲትን ኃይል የክፋት ክንድ በመፍራት የተሰደደው ንጉስ አንበሳ ውድም መርጡለማርያም ሰንብቶ ወደ መንዝ የተሻገረው በይኸ በኩል ነው። የመርጡለማርያምን ገዳም የመሰረቷት እነ አብርሃ ወይ ወአፅብሃ ወደ ጎጃም የመጡት ይኼንን የግዮን ወንዝ ተሻግረው ነው።

አሁን ካለሁበት የግዮን ወንዝ ሸለቆ ውስጥ የግል የምለው ታሪክ አለኝ። የእረኝነት ታሪክ። የአንድ ወቅት ደረብተኛ ነኝ እያልኳችሁ ነው። ከጥጋበኛ ጥጃ ጋር ታግዬ ትኩስ ወተት ጠጥቼ፤ ሲገኝ የቃርሳ ውሃ ሳይገኝ የግዮንን ድፍርስ ውሃ ተጎንጭቼ አድጌበታለሁ። ባሻገር! አትጠገብ ስለምትባል ቆንጅዬ ልጅ ላወጋህ ነውና ተከተለኝ። ነገሩ ወዲህ ነው። የደረባ (ውረኔ)ሕይወት ብዙ መልካም መፅታዎች አሉት። በደረባ ሕይወታችን ዕለተ ቅዳሜን አጥብቀን እንወዳታለን። ዕለተ ቅዳሜን የመውደዳችን ሚስጥር እንዲህ ነው። ቅዳሜ በአካባቢያች የሥራ ቀን አይደለም። ከሰኞ እስከ አርብ አረም፣ኩትኳቶ፣ ጉልጓሎ እና በሌሎችም የግብርና ሥራዎች ተጠምዳ የሰነበተች ጉብል ቅዳሜ የማገዶ እንጨት የመልቀም (የመሰብሰብ) ሃላፊነት አለባት። እኔም እንጨት ፈልጬ፤ ቅቤ ገፍቸ፤ ሰውነቴን መለቅለቅ ብዬ (እናንተ ሻወር የምትሉት) አትጠገብን እጠብቃለሁ።

አትጠገብ ማን ናት ልትለኝ ትችላለህ። በአጭሩ አትጠገብ የእኛ ጎረቤት ናት። የገጠር ጉርብትና ደግሞ ልዩ ነው። አትጠገብ የተረከዟ ውበት ገጠር ያደገች አያስመስላትም። ሎሚ ይመስላል እያልሁ አላደክምህም። ዓይኗ ወሲብ ቀስቃሽ ነው። አንገቷ የማሽላ መቃ ነው የሚመስለው። የጥርሷን ውበት እንኳን አልነግርህም። ምን ያደርጋል? ይኼንን ሁሉ ውበት ሳትቀንስ ቅዳሜ ጠዋት ከከብቶቹ በረት "ከተፍ" አለች። ጉልበቶቹ ብርክርክ አሉ። አለቅጥ እወዳታለሁ። አትጠገብ በአገልግሎት እንጀራ፤ በኮዳ ሲገኝ ጠላ ሳይገኝ ቅራሬ ይዛ የመምጣት ልምድ አላት። የምግብ ምርጫው (menu) ቂጣ በወተት ብቻ ለሆነ እረኛ የአገልግል እንጀራ ማግኘት "ሸራተን ሆቴል" እንደመግባት ነው። የአትጠገብ መምጣት

ሌላ ይዞት የሚመጣው ፀጋ የፍቅር ጨዋታ ነው። በጅብ ቆንጥጥ፣ ዋጫ፣ ደሬ እና አደር በተከበበች የደረባ ጎጆ ውስጥ የተገኘች ቆንጆ ከሰማይ የተላከችው መና (ና፡ ጠብቆ ይነበብ) ናት። የራብው ሰው መና ሲያገኝ ምን ሊያደርግ ይችላል? እንጂ! ከተፈቀደለህ ሁሉ ተቋድሰህ አርብ ዕለት ፈልጠህ ያስቀመጥኸውን የችፈሬ (ኸፈሬ) እንጨት ይዛ በመጣችው መጫኛ አስረህ "በየሳምንቱ ያምጣሽ" ከሚል ምርቃት ጋር ትሸኛታለህ።